

DO SVĚTLA

Lidi mě mají za blázna, protože vídám světla. Vídám je celý život. Jsou to zvláštní různobarevné světelné skvrny, které víří ve vzduchu. Ty skvrny jsou různě velké, některé maličké jako mince, jiné větší, jako krabice s cereáliemi. A mají nejrůznější tvary – osmiúhelníky, trojúhelníky, desetiúhelníky. Některé mají i třicet nebo čtyřicet úhlů. Existují pro tvary se čtyřiceti úhly vůbec názvy? Čtyřicetiúhelník? A jak by to bylo latinsky, *kvadrodekagon*?

Nikdy to nejsou kruhy. A všechny skvrny mají přinejmenším dvě rovné strany. Je jich pár, co mají křivky nebo polokruhové vypoukliny, ale moc ne.

Mají všechny možné barvy. Některé jasně svítí, jiné jsou matné. Sem tam pár světél rytmičky poblikává, ale většinou jen visí ve vzduchu a svítí.

Když jsem byl mladší, nevěděl jsem, že ta světla jsou něco zvláštního. Myslel jsem si, že je vidí každý. Popisoval jsem je mámě s tátou, jenže ti si mysleli, že to je hra, že se tím dožaduju jejich pozornosti. Potíže s tím začaly být, až když jsem chodil do školy a mluvil o světlech ve třídě. Paní učitelka Tyacková pochopila, že si nevymýšlím a že na ta světla opravdu věřím.

A tak zavolala do školy mámu a navrhla jí, aby mě zavedli k někomu, kdo má lepší kvalifikaci a může přijít na to, co ta světla znamenají. Jenže máma na psychiatry nikdy moc nedala. Myslí si, že mozek se o sebe dokáže postarat sám. Jen

mě požádala, ať ve škole o světlech nemluví, a tím to pro ni haslo.

A tak jsem o světlech přestal mluvit, ale už se to nedalo odčinit. Děti si to začaly říkat mezi sebou – Pecka Fleck je divnej. Není jako my. Držte se od něj dál.

A pak už jsem nikdy nenašel moc kamarádů.

Jmenuju se Percival, ale když jsem byl menší, hrozně jsem to komolil. Nejpodobnější, co ze mě dostali, bylo Pecka. Mám s tátou to připadalo roztomilé, takže to začali používat místo mého skutečného jména. Zůstalo mi to a teď mi tak říkají všichni.

Mám dojem, že některým rodičům by se mělo zakázat, aby děti pojmenovávali sami. Měla by existovat nějaká komise, která by zakazovala jména, se kterými pak budou problémy. No řekněte, i kdyby nebylo těch světel, jaké bych měl šance, že zapadnu do party, se jménem jako Pecka – nebo vlastně i Percival – Fleck!

Bydlíme ve městě. Máma učí na univerzitě. Táta je výtvarník, ale taky učí, jako externista. (Po pravdě řečeno víc učí než maluje, ale když se ho někdo zeptá, řekne, že je malíř.) Bydlíme ve třetím patře starého skladu, který přestavěli na byty. Má obrovské pokoje s hodně vysokými stropy. Někdy si připadám jako skřítek, anebo jako Jack z té pohádky o fazoli.

Táta je moc manuálně zdatný. Vyrábí nádherné modely letadel a pak je věší v mém pokoji na dřevěné trámy pod stropem. Když už je není kam dávat, anebo když někdy v neděli odpoledne nemáme do čeho píchnout, vezmeme si jako bomby jablka, kaštiny, prostě co najdeme a co je dost tvrdé a kulaté, a házíme je po letadlech. S palbou neskončíme, dokud nám nedojde munice, anebo dokud nezničíme všechna letadla. Pak

táta začne vyrábět nové modely a všechno to běží nanovo. Teď zrovna je strop plný asi tak ze třetiny.

Líbí se mi tu. Náš byt je prostě boží; máme to kousek do spousty obchodů, k jednomu parádnímu hřišti s prolézačkami, jsou tu muzea a fůra kin. I se školou to ujde. Kamarády nemám, ale mám rád učitele i samu školu – je tu prvotřídní laborka, promítací místnost a velikánská knihovna. A nikdy mě nikdo nebije – jak začne rvačka, rozeřvu se jako siréna, což moc nevyhovuje třídním šikanistům, kteří na sebe samozřejmě nechtějí upozorňovat.

Ale stejně mě život moc nebaví. Jsem sám. Vždycky jsem byl samotář, ale když jsem byl menší, tolik mi to nevadilo. Četl jsem hodně knížek a komiksů, dost jsem koukal na televizi, vymýšlel jsem si kamarády, se kterými jsem si jako hrál. Bylo mi fajn.

Nedávno se to ale změnilo. Nevím ani proč, ale teď už mě nebaví být sám. Když vidím partičky, jak se dobře baví, je mi smutno. Chtěl bych mezi ně patřit. Chtěl bych mít kamarády, aby mi vyprávěli vtipy a smáli se mým vtipům, abych si s nimi mohl povídat o televizních seriálech a o muzice, aby si mě při sportování vybírali k sobě do družstva. Pokouším se s někým skamarádit, ale čím úporněji se snažím, tím víc se mi ostatní vyhýbají. Někdy se přimotám k takové partě, jen na kraj, nikdo si mě nevšímá, ale já dělám, že k nim patřím. Sotva ale promluvím, obrátí se to proti mně. Podezřívavě si mě začnou prohlížet, jdou pryč, anebo mi řeknou, ať táhnu. „Běž si prohlížet ty své světýlka, magore!“

Poslední měsíc na mě ta samota vážně dolehla. Už mě nic nezajímá. Čas se mi děsně vleče, zvláště doma, anebo když je ve škole volno. Nedokážu se rozptýlit. Myšlenky se mi někam

zatoulávají. Pořád myslím na kamarády, a jak to, že žádné nemám, myslím na to, že jsem sám a možná budu napořád. Mluvil jsem o tom s mámou a s tátou, ale je těžké jim vyložit, jak mizerně mi je. Říkají mi, že se to změní, až budu starší, jenže já jim nevěřím. V každém věku budu pořád divnej. Proč bych pak měl být oblíbenější než teď?

Zoufale se snažím zapadnout. Dívám se na oblíbené pořady, poslouchám kapely, o kterých ostatní slyším nadšeně žvanit. Čtu všechny knížky a komiksy, co zrovna frčí. Mimo školu nosím módní oblečení. Mluvím sprostě a používám všechny školní hlášky.

Nepomáhá to. Nic nezabírá. Nikdo mě nemá rád. Jen plýtvám časem. Poslední týden mi začalo připadat, že takhle promarním celý život. Přepadaly mě temné, děsivé myšlenky a viděl jsem jedno jediné řešení, jediný způsob, jak tu bolest a samotu ukončit. Vím, že takhle bych uvažovat neměl, protože život nikdy není až tak špatný, ale nemůžu si pomoci. Když jsem sám, pláču... a jednou dvakrát jsem se dokonce rozbrečel ve třídě. Přejídám se a tloustnu. Přestal jsem se mýt a mám mastnou pleť. Je mi to fuk. Když se cítím jako zrůda, můžu tak klidně i vypadat.

Pozdě v noci. Ležím v posteli. Hraju si se skvrnami světla a snažím se nemyslet na samotu. Odjakživa jsem si se světly uměl hrát. Vzpomínám, jak mi byly asi tři nebo čtyři roky, světla všude kolem mě – a já se po nich natahoval a přesunoval je, snažil jsem se je složit jako kostky. Obvyčně se skvrny drží metr dva ode mě, ale když si s nimi chci hrát, můžu jim poručit, aby se přiblížily.

Ty skvrny nejsou hmotné. Vypadají jako vznášející se kusy

plastu. Když se na některou podívám ze strany, je skoro neviditelná. Můžu skrz ně prostrčit prsty, jako by to byly obyčejné plochy světla. Kupodivu s nimi ale můžu hýbat, když chci. Když se na nějakou soustředím, klouzavě se vydá ke mně, a když přikážu, zastaví se. Já se natáhnu a prsty strčím do jedné z jejích stran. Vlastně se jí doopravdy nedotknu, ale jak se můj prst přiblíží, světlo se pohne tím směrem, kam ho sunu. Když toho nechám, zastaví se.

Hodně brzy mi došlo, že dokážu skvrny sestavovat do obrazů. Od té doby to dělám pořád, buď v noci, anebo ve škole o polední přestávce, když si nemám s kým hrát. Poslední dobou si se světly hraju víc než kdy dřív. Někdy je to jediný způsob, jak té hnusné samoty uniknout.

Rád vytvářím potrhlé tvary podobné Picassovým obrazům. Před pár lety nám o něm ve škole pustili naučný film a já okamžitě pochopil, že tu je nějaké spojení. Myslím, že Picasso ta světla vídal taky, jenom to nikomu nepověděl. Kdyby přiznal, že vidí světla, lidi by si neřekli, že je geniální umělec, spíš že je pošuk jako já.

Obrazy, které vytvářím já, nejsou zdaleka tak skvělé jako ty od Pabla Picassa. Nejsem malíř. Prostě se jen snažím o zajímavé kombinace. Nešikovně, ale mně se to líbí. Nikdy to dlouho nevydrží. Obraz trvá, jen dokud se na něj soustředím, ale jak o něj ztratím zájem nebo usnu, rozpadne se a dílky se rozběhnou a vrátí se do vzduchu kolem mě, do svých původních postavení.

Ten obraz, co vytvářím dneska, je obzvlášť zpřeházený. Skoro se nedokážu soustředit. Skládám dílky jeden ke druhému náhodně, skoro bezcílně. Chaos. Nedokážu přestat myslet na to, že nemám žádné kamarády. Připadám si jako troska. Kdybych

tak měl aspoň jednoho opravdového přítele, někoho, kdo by mě měl rád a hrál si se mnou, abych nebyl tak úplně sám.

A jak na to myslím, pár skvrn začne blikat. Nic mimořádného. To se mi u nich už stalo. Obyčejně si toho nevšímám. Jenže dneska v noci jsem tak smutný a tak zoufale toužím odvést svoje myšlenky někam jinam, že si dvě z nich přivolám blíž, zamračeně si je prohlédnu a pak je složím k sobě a povolám k sobě i ty ostatní poblikávající. A když tyhle dílky přidám k prvním dvěma, začnou blikat další světla, některá pomalu, jiná rychle.

Posadím se na posteli a začnu pracovat usilovněji. Tenhle nový, jasnější obraz je zajímavý. Ještě nikdy jsem k sobě neskládal jen ty blikající skvrny. A čím víc toho do shluku přidávám, tím víc poblikává těch ostatních. Rychle všechna světla skládám na místa, pracuju jako na autopilotu. Nijak to neovládám. Pořád se dívám, kdy se z toho vynoří nějaký obraz, ale kde nic tu nic. Jenom halda různých poblikávajících barev. Ale i tak to báječně zabralo. Teď se už soustředím jen na shluk světél, temné myšlenky a obavy jsem na čas pustil z hlavy.

Světla narůstají a narůstají. Struktura je veliká, mnohem větší než kterákoli z těch, co jsem vytvářel dřív. Potím se, brní mě v pažích. Chtěl bych přestat a odpočinout si, ale nedokážu to. Jsem posedlý blikajícími světly. Takhle to určitě vypadá, když máte nějakou závislost.

A pak, bez varování, přestanou skvrny složené dohromady blikat a všechny začnou světle modře zářit. Svalím se dozadu, zalapám po dechu, jako kdybych dostal elektrickou ránu. Tohle se mi ještě nikdy nestalo. Děsí mě to. Velikánská, modrá, rozeklaná světelná plocha v nohách mojí postele. Vypadá jako okno. Okno dost velké na to, aby jím člověk prošel.

Nejdřív bych nejradši utekl, zavolal mámu a tátu, vypadl tak rychle, jak to jen půjde. Ale něco ve mně mě zadrží. Do ucha mi špitá nějaký vnitřní hlásek, radí mi, ať zůstanu. Tohle je tvoje okno do života plného divů, vykládá mi. Ale opatrně, dodá pak, když se blíží ke světlu. Okna vedou oběma směry.

A jen to řekne, tím oknem ze světla se něco dovnitř vmáčkne. Obličeje. Jsem příliš vyděšený, než abych se rozkřičel. Je to nestvůra z mých nejděsivějších snů. Má bledě červenou kůži. Sytě rudé oči. Žádný nos. Malíčká ústa. Ostré, šedé zuby. Čím víc se naklání ke mně do ložnice, tím víc toho vidím a tím víc moje hrůza sílí. Ta stvůra nemá srdce! Na levé straně prsou má díru, jenže tam, kde by mělo tlouct srdce, se svíjejí tucty syčících hádků.

Nestvůra se zamračí a natáhne ke mně ruku. Vidím víc než jen dvě paže, má jich nejmíň čtyři nebo pět. Rád bych se odtáhl. Zapadl pod postel. Volal o pomoc. Jenže ten hlásek, co ke mně před chvilkou promlouval, mi to nedovolí. Překotně šeptá slova, kterým nerozumím. A zjišťuji, že neucukávám, naopak, jdu blíž ke světelnému oknu a k obludě, která se z něj noří. Zvedám pravačku a dívám se, jak se prsty svírají do pěsti. Mám divný, lechtavý pocit, jako bych byl na jehlách.

Nestvůra se zarazí. Přímhouří oči. Nejistě se rozhlédne po mojí ložnici. Potom se pomaličku, plynule stáhne, vpluje zpátky do světelného okna, postupně mizí, až zbývají jen rudé oči, které se na mě upírají zprostřed modré plochy jako dva kroužky tiché zloby. Pak zmizí i ty a já jsem zase sám, jen já a světla.

Měl bych kňučet, volat o pomoc, utíkat ozlomkrk, krčit se na podlaze. Místo toho uvolním prsty z pěsti. Dívám se na plochu modrého světla, upírám na ni zraky jako zombie, kterého fascinuje pohled na čerstvý lidský mozek, a nepřítomně zpra-

covávám nové informace. Světelné skvrny jsou obvykle průhledné, ale skrz tohle vidět není. Když se podívám stranou za to, je tam stěna mého pokoje, prádelník, hračky a ponožky poházené na podlaze. Když se ale dívám přímo do světla, vidím jen modrou plochu.

Ten hlas mi říká něco šíleného. Že je to čiré šílenství, to pochopím, jen co se ozve. Chtěl bych mu odporovat, rozkřičet se na něj, povědět mu, ať se s tím jde bodnout. Ale i když jsem vylekaný a popletený, nedokážu se mu vzepřít. Cítím, jak se mi napínají svaly na nohou. A s úděsnou jistotou vím, co bude dál. Otevírám ústa, chci křičet, ale než to stihnu, nějaká síla mě přinutí vykročit – za tou nestvůrou, do světla.